

Oponentní posudek bakalářské práce

předmět posudku: Restaurování sochy anděla a vázy z atiky brány kostela Sv. Jana Nepomuckého v Kutné Hoře
autor práce: Šárka Voláková, Ateliér restaurování kamene, FR UP
vedoucí práce: Mgr. art. Jakub Ďoubal

Předložená bakalářská práce se skládá ze dvou hlavních částí. První je restaurátorská zpráva dvou restaurovaných artefaktů a v druhé rešerše z literatury zabývající se laserovým čištěním. Kapitoly jsou dobře rozdělené a práce je vcelku přehledná.

1) Restaurování vápencové vázy a sochy andílka

V restaurátorské zprávě se několikrát objevuje slovní spojení „socha vázy“, které považuji za nevhodné, zvláště při popisu barokního umění, kdy ještě mělo sochařství jasně vymezený význam. Za nevhodné považuji také použití termínu „bombírovaný“ (s. 17) při popisu kamenosochařsky zpracovaného kamene, který jsme zvyklí spojovat s technikami tvarování plechu.

Charakteristika a popis jednotlivých poškození (na s. 23) je velice dobře zpracovaný. Hodnotu této kapitoly by ještě více zvedlo připojení ilustračních fotografií.

U zkoušek nasákavosti je jen obtížné provést srovnání naměřených hodnot, protože ani jeden ze tří grafů nemá stejné hodnoty. Při podobných měření je důležité zachovávat stejnou metodu práce.

V části věnované průzkumům je velké množství nejrůznějších odkazů na dílčí zprávy a vypracované analýzy. Zde se přehlednost práce trochu vytrácí. Navíc se některé části věnují i jiným restaurovaným objektům, které nejsou předmětem této práce (i když jsou součástí většího souboru výzdoby kostela).

Při řešení požadavku ponechání starších tmelů postupuje autorka zcela správně, když se snaží nejprve zjistit, zda tyto vysprávkky nějak neškodí kameni.

U obrázku č. XVIII (s. 38) je zřejmě špatný popis.

V kapitole vyhodnocení průzkumu (s. 39) je uvedeno „... dvě třetiny měření byly v červených číslech, které indikují poškození“. Takové tvrzení je zavádějící a lze s ním jen velmi těžko souhlasit. S trochou nadsázky bych zmíněnou větu očekával spíše v novinách než v restaurátorské zprávě. Závěry měření ultrazvukové transmise doporučuji přepracovat.

Z odstavce, který popisuje stratigrafii nalezených povrchových úprav mi není zcela jasné, jak autorka dospěla k názoru, že nejspodnější vrstvy jsou obětní.

Zkoušky čištění jsou pro změnu opět ukázkové a autorka zde velmi dobře ukázala, jak chápe různorodost jednotlivých poškození. Z mnoha způsobů čištění, které otestovala vybírá nakonec kombinaci několika z nich.

U konsolidace vápennou nanosuspenzí (s. 50) chybí popis postupu zpevňování a způsobu měření. Výsledky jsou podle mého názoru nedostatečně vysvětlené. Zvláště v otázkách rozdílných hodnot kontrolního měření pomocí ultrazvukové transmise a snížení pevnosti kamene po aplikaci nanosuspenze. Pro úplnost by bylo vhodné provést kontrolní měření i po aplikaci náhradního konsolidantu na bázi organokřemičitanů.

Restaurování je provedené velice dobře a výsledek je rovněž výtvarně uspokojivý. U sochy andílka mohla být, podle mého názoru, zvolena větší míra doplnění aby bylo celé dílo více čitelné a posílené ve výrazu. To se týká i barevné retuše. U vázy je situace rozhodně složitější, jednak kvůli silně erodovanému a deformovanému povrchu, jednak kvůli originalitě výtvarného

pojetí. U doplňků je to znát, i když celkově je jejich vyznění rovněž uspokojivé. Při takové práci je vhodné poohlédnout se po analogiích, které by mohly sloužit za vzor.

2) hodnocení teoretické části práce

Práce o čištění kamene laserem je pěkně zpracovaná a autorce se podařilo shromáždit množství zajímavé literatury. Mám jen drobnou poznámku k doplnění. Při čištění větších ploch (celé sochy, velké reliéfy apod.) je velice náročné dosáhnout skutečně rovnoměrného očištění tak, aby nevznikaly tzv. housenky. To klade velice vysoké nároky na zkušenosti a trpělivost obsluhy laserového přístroje.

Celkově pak práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Rovinj dne 9. 9. 2013

Mgr. BcA. Petr Gláser